

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

РЕЗЮМЕ

към отчета за изпълнението на програмния бюджет на Комисията за защита на личните данни за първото полугодие на 2023 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) е създадена като постоянно действащ независим надзорен орган със Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) през 2002 г. (ДВ, бр.1/2002 г.). Комисията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София, а нейният председател е първостепенен разпоредител с бюджет.

Основното направление на дейност на КЗЛД през първото полугодие на 2023 година остава изпълнението на правомощията и задачите, произтичащи от Регламент (ЕС) 2016/679 (Общия регламент относно защитата на данните) и Закона за защита на личните данни в качеството ѝ на надзорен орган по защита на данните. Наред с него, водещ акцент в дейността на Комисията през отчетния период е поставен върху задълженията, произтичащи от новоприетия Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН). Обнародван на 2 февруари 2023 г. и влязъл в сила на 4 май, този закон възлага на Комисията функциите на Централен орган за външно подаване на сигнали и въвежда множество задължения за работодателите от публичния и частния сектор (т.нар. задължени субекти) по линия на разглеждането на сигнали за нарушения на българското и европейското законодателство, които застрашават или увреждат обществен интерес и правото на Европейския съюз. Разширяването на областите на компетентност на КЗЛД с този закон е основният фактор, довел до засилена вътрешноадминистративна подготвителна дейност от страна на Комисията през отчетния период и до сериозна информационно-разяснителна кампания, насочена към задължените субекти.

През отчетния период непрекъснато са изпълнявани заложените във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“ стратегически и оперативни цели. Акцент в работата на Комисията е поставен върху засилена надзорна дейност чрез осъществяване на проверки на място на територията на цялата страна, предоставянето на формални и неформални консултации на физическите лица и администраторите на лични данни с цел гарантиране на техните права и задължения в областта на защитата на личните данни, както и активно международно сътрудничество посредством участие в мероприятия чрез онлайн канали за комуникация. По линия на ЗЗЛПСПОИН успешно са положени основите на националната система за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

КЗЛД изпълнява една бюджетна програма „Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни“ във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“. Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.) са утвърдени разходите по функционалната област в размер на **6 985 000 лева**. През първото полугодие няма извършвани промени по бюджета. Общо отчетените разходи към 30.06.2023 г. са в размер на **1 615 280 лв.**, които представляват 23,12 % от утвърдения годишен бюджет.

Комисията за защита на личните данни администрира приходи от наложени от нея административни наказания „глоби“ и „имуществени санкции“, в изпълнение на надзорните ѝ правомощия по Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни. Реализираните към 30.06.2023 г. приходи в размер на 76 270 лв. (10,9% от годишния план) представляват глоби и имуществени санкции, наложени с решения, издадени от КЗЛД като колегиален орган и с наказателни постановления, издадени от нейния председател, както и получени суми за разноси по съдебни решения и юрисконсултски възнаграждения. От общо отчетените приходи сумата от 13 000 лв,

представляваща просрочени публични държавни вземания, е принудително събрана от органите на НАП. Традиционно факторите, които оказват влияние върху размера на събраните приходи, са възможностите за съдебно обжалване на индивидуалните административни актове на КЗЛД, с които се налагат административни наказания, редуцирането на размера на наложените санкции в резултат на съдебно обжалване, предоставената възможност за доброволно изпълнение и ефективното събиране на просрочени вземания от НАП.

Основна причина за недостатъчния обем на събрани приходи от наложени санкции са нарастващата инфлация, значително увеличаване разходите за издръжка на домакинствата и невъзможност в този период длъжниците да заделят средства за погасяване на задълженията. В резултат се реализира възможността за оспорване на актовете на КЗЛД/Председателя по съдебен ред, което от своя страна води до отлагане плащането на наложените административни наказания. В допълнение се отчита и много ниска събираемост от страна на НАП на просрочените публични държавни вземания, които са й предоставени от КЗЛД за събиране, вкл. и от предходните години. От общо изпратените за събиране вземания към 30.06.2023 г. в размер на 765 198 лв. са събрани само 13 000 лв. НАП не събира вземанията по наложени санкции с приоритет в изискуемите срокове, същите се погасяват по давност, което обезсмисля работата на Комисията и на служителите от нейната администрация. Доброволното заплащане на наложените санкции е изключително труден процес поради възможност за администраторите на лични данни да забавят плащането чрез прибегване до двуинстанционно обжалване, като за този период съответните юридически лица са препродадени или обявени в ликвидация или прибегват до други правни способности с цел непонасяне тежестта на наложената санкция и избягването на отговорност. Друг фактор, който усложнява този процес е изчакване от страна на администраторите на погасителната давност, тъй като НАП не предприема своевременни действия по събирането им и услугите на съответните физически и/или юридически лица не са обвързани с погасяване на задълженията към хазната.

В изпълнение на заложените цели в бюджетната програма към функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“ през първото полугодие на 2023 г. КЗЛД е реализирала дейности в следните направления:

1. По отношение на превенцията на нарушения в областта на защитата на личните данни и повишаване на информираността на физическите лица и администраторите са предоставени 355 писмени консултации под формата на становища и отговори на запитвания и 1993 неформални устни консултации по телефона за консултации по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 и на националното законодателство за защита на личните данни, вкл. по линия на висящи административни производства пред КЗЛД;

2. По отношение на надзора за законосъобразно обработване на лични данни са разгледани 193 жалби и 189 сигнала, извършени са 116 проверки (на място и по документи) и са предприети действия по 30 уведомления за нарушения на сигурността на личните данни;

3. По линия на международната дейност в областта на защитата на личните данни са изготвени отговори/позиции и е осъществено участие в различни международни инициативи - общо 358 бр.;

4. По линия на защитата на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, частично е приключил процесът по привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие със ЗЗЛПСПОИН, разработени са първоначалните концептуални информационно-разяснителни материали от значение за практическото приложение на този закон и са разгледани получените 6 бр. сигнали за нарушения. Информация за правно-нормативната и разяснителна дейност на КЗЛД е достъпна на интернет страницата на Комисията.

С цел предотвратяване и ограничаване на незаконните форми на обработване на лични данни и нарушаване правата на физическите лица, през първото полугодие на 2023 г. КЗЛД е търсена за съдействие при упражняване на правата на физическите лица

по чл. 15-22 от Регламент 2016/679 пред съответните администратори на лични данни. Акцент през целия отчетен период е поставен върху запитвания, респ. отговори, касаещи реда за упражняване на права, в т.ч. относно начина на упражняване на правото на жалба за нарушения в областта на защитата на личните данни и относно компетентността на КЗЛД.

Преобладаващата част от подадените пред Комисията сигнали касаят въпроси, засягащи значителен брой физически лица - предимно нарушения, свързани с облачни технологии; нарушения, извършени от администратори, извършващи куриерска дейност, видеонаблюдение, сектор здравеопазване, банки и други финансови институции, политическа дейност, хазарт и други. По постъпилите от началото на годината сигнали и искания за упражняване на надзорни правомощия са дадени разяснения относно упражняване на правата на физическите лица пред КЗЛД или пред администраторите на лични данни, направени са проучвания, разследвания и са искани становища с цел изясняване на казусите.

По редица въпроси от обществен интерес, имащи отношение към обработването и защитата на личните данни, през отчетния период КЗЛД е осъществила ползотворно сътрудничество, вкл. в оперативен порядък, с множество държавни органи, сред които Инспектората към Висшия съдебен съвет, Министерство на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на образованието и науката, Комисията за регулиране на съобщенията и Държавната агенция за закрила на детето.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
ВЕНЦИСЛАВ КАРАДЖОВ